De minnende siele

Aegidius de Smidt

bron
Aegidius de Smidt, *De minnende siele*. Michiel Cnobbaert, Antwerpen 1665

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/smid018minn01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

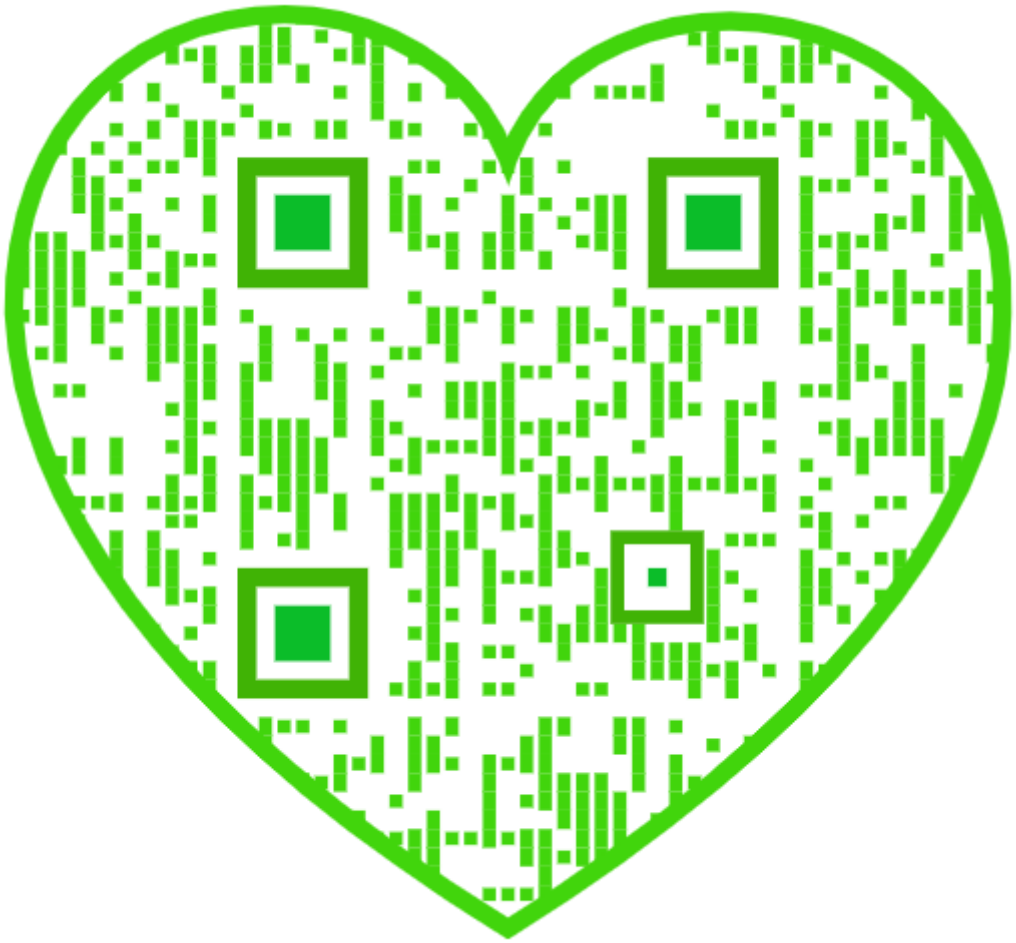

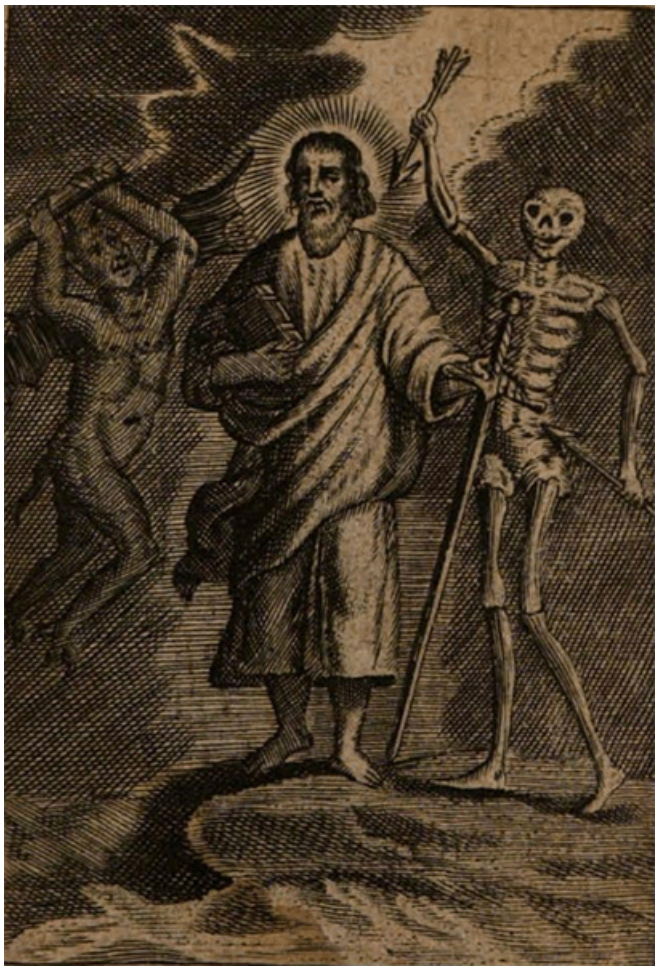

Ick ben seker dat gheene creature my sal afscheyden vande LIEFDE *Godts,* Rom. 8. 39.

Januarius.

Als den stier-man op u past,
Ghy gaet op dees baene vast.

'T leven is ghelijck dees baen,
Niemandt kan hier vast op gaen.
Wilt ghy sonder val hier swieren,
Laet u van de liefde stieren.

Schriftver.

Den wegh der menschen is slibberachtigh. Ps. 34. v. 6.

Haeren wegh is als seer slibberachtighe plaetsen, in de donckerheydt. Ierm. 23. v. 12.

De ghene die op het ys wandelt en is niet verre van vallen. S. Ephrem. in Proverb.

Wat isser ellendigher als wy, die als berooft, ende naeckt in dit leven worden gheworpen, met een broos lichaem, met een slibberachtigh ghemoedt, soo langh dan, als ick ben op de wereldt, ick moet noch worstelen, ick worde noch ghestooten om te vallen, maer den Heere is krachtigh, die mijne aenstootinghe stutte, die my vallende oprechte, ende wanckelende verstercke, S. Ambros, de side resurr. & exhort. ad virgines.

Exempel.

*H*Oe dat-men door dese ellendighe wereldt passeren moet, hebben ons met haer exempel geleert die veertigh HH. Martelaren, de welcke onder den Keyser Licinius by de stadt Sebaste zijn veroordeelt gheweest om levendigh te vervriesen in eenen ysachtighen poel: dese spraeken malkanderen aen met dese woorden, brandende van liefde: Dese kauw is wel hardt, maer den hemel is soet:

Dit ys is wel pijnlijck, maer de ruste is vermakelijck, naer eenen korten tijdt sullen wy eeuwelijck wesen in den schoot van Abraham, wy sullen eenen nacht veranderen met een altijdt-durende eeuwe, dat onse voeten vervriesen, op dat sy altijdt met de Enghelen moghen opspringhen: dat onse handen van kouwe verstijven, op dat sy moghen opgheheven worden tot Godt. Aenghemerckt wy moeten sterven, laet ons sterven, op dat wy moghen leven. *S. Basil. Hom. de 40. Martyribus.*

Februarius.

De kouw' die u heeft versteven,
Wordt door d'hitt' van't vyer verdreven.

De kouw' zijn onse sonden,
De liefde is den brandt,
Die worden stracx verslonden,
Soo ghy haer gheeft de handt.

Schriftuer.

GHelijck een cisterne haere wateren kout heeft ghemaeckt, alsoo heeft Jerusalem kout ghemaeckt hare boosheydt. *Ierem. 6. v. 7.*

Waer op den *H. Thomas* seer wel bemerckt, dat de sonde is ghelijck aen de koude: 1. Om dat sy uyt-bluscht de hitte der liefde. 2. Om dat sy doet bevriesen de vochtigheydt vande devotie. 3. Om dat sy het ghemoedt van den mensch verhardt.

Bidt dat uwe vlucht niet en gheschiede in den winter. Marci 13. v. 18. Door den winter, verstaet hier Christus, de sonden, seght den *H. Athanasius. Quaest. 83.* Alsoo spreeckt oock den *H. Joannes Chrysostomus,* segghende: *'Tghene de koude is aen het lichaem, dat is eene quade conscientie aen het ghemoedt. Hom. 7. in Ep. 2. ad Corinth. cap. 3.*

De liefde is een vyer. Bernard. Senens. serm. 1. de Pent.

Ghelijck het vyer niet en kan zijn sonder branden, alsoo en kan de liefde niet zijn sonder te beminnen. Cassiod. lib. de amicit.

Exempel,

*D*E H. Maria Magdalena, suster van Lazarus ende Martha, dochter van Syrus ende Eucharia, Magdalena ghenaemt van een casteel dat haer toebehoorde Magdalon gheheeten, was schoon, rijck, ende bevalligh, maer misbruyckte haere schoonigheydt, rijckdommen, ende uytwendighe gratien tot alle ghenoeghten, ende wellusten des wereldts, soo datse tot Jerusalem voor eene publicke sondersse ghehouden is gheweest, daer den Heere *JESVS* seven duyvelen uyt joegh. Dese bekeert door 't prediken des Heeren, heeft verghiffenisse ghekreghen van alle hare sonden, de welcke veel waren, naer het segghen Christi, als sy sijne voeten wiesch met tranen van leedtwesen, de welcke de liefde tot *JESVM* uyt perste, ende drooghde-se met haer hayr, van te voren een instrument van de ydelheydt, ende sonde; ende heeft van den Heer ghehoort: *U sonden worden u vergheven, gaet nu in vrede. Luc. 7.* Ende niet alleenelijck en zijn hare sonden door dese tranen van liefde uytghewasschen: maer is met soo veel kostelijcke perelen nu in den hemel verciert, als sy door dese tranen, de welcke, naer 't segghen van den *H Joannes Chrysostomus,* in perelts veranderen, sonden vytghewasschen heeft. Ghelijck het veropenbaert is aen de *H. Gertrudis, Lib. 4.c-45.*

Martius.

Za floex, stelt u tot kappen,
Of den boom sal verslappen.

De liefde moet de siele snoeyen
Die noch haer ghebreken heeft,
Soo sal sy in deughden groeyen
Soo langh' als sy hier noch leeft.

Schriftuer.

Staet op, haest u mijne vrindinne, den tijdt van snoeyen is ghekomen. Cant. 2. v. 12.

Op dese plaetse seght *Petrus Bellon. Observ. lib. 2. Den boom moet alle jaren ghesnoeyt worden, oft andersins hy verslapt.*

Den wijngaert als hy ghesnoeyt wordt, en wordt niet vermindert, maer vermeerdert, alsoo worden de heylighe sielen ghekroont als sy ghesnoeyt worden. Ambros. lib. 9. in Luc. c. 20.

Exempel,

*A*Ls de H. Theresia is doorschoten gheweest vanden Enghel door eenen vyerighen pijl vande goddelijcke liefde, ende haer hert door de selve liefde is ontsteken gheworden, heeft sy sommighe ghebreken, die sy noch onderworpen was, onder al te veele conversatie ghesnoeyt, ende daghelijcks door een ghedurigh ondersoeck haerder conscientie soo af-ghesneden al wat ghebreckelijck was, of te veel, dat sy is ghekomen tot het opperste 'tsop van alle deughden, ende is gheworden eene vande heylighste personagien des wereldts.

Aprilis.

Siet hoe lustigh staet dit perck
Daer den Meester is in't werck.

Laet de liefde in u komen
En besorghen uw' ghemoet,
'Tsal zijn als een hof vol blomen,
Die het hert verquicken doet.

Schriftuer.

Ons beddeken is met bloemen bestroyt. Cant. 1. v 15. Wat verstaen wy, vraeght den *H. Gregorius, door het beddeken vande Bruydt, anders dan de ruste? want eene siele die besonderlijck haren Bruydegom Christum bemindt, treckt sich af, soo veel als sy kan, van alle sorghvuldigheden deser wereldt, ende vergadert van binnen soodanighe deughden, door de welcke sy aen haren Bruydegom behaghe, ende op dat hy in haer dies te beter soude rusten, soo veel te meer blommen vindt-se, met de welcke sy haer aen den Bruydegom te schoonder verthoont.*

Omringhelt my met blommen, want ick ben flauw van liefde. Cant. 2. v. 5. Als het teghenwoordigh is, het ghene men bemint, seght den *H. Bernardus serm. 51. in Cant. de liefde is heel jeughdigh, maer sy is flauw, als het af is, 't welck niet anders en is, als eene onverdraghelijcke begheerte, met de welcke de Godt-liefhebbende siele wordt overvallen, als hy af is die sy bemindt, ende daerom bidt sy dat-men haer soude vergaderen, de vruchten van goede wercken, met de blommen des gheloofs, op dat sy daer-en-tusschen in't af-wesen van haren Bruydegom in de selve magh rusten.*

Den *H. Paschasius* sprekende tot de Maeghden, *Lib. 1. in Psal. 44.* Ghy-lieden, seydt hy,

zijt de blommen vande H. Kercke, die door de groenigheydt van de maeghdelijcke suyverheyt, ende door den luyster vande suyvere liefde croonen vlecht voor uwen Bruydegom.

Exempel,

*W*At eenen aenghenamen hof dat de minnende siele is voor Christo, heeft hy ghethoont aen de H. Mechtildis, tot de welcke hy is ghekomen, als sy was in de Misse, ende open doende sijne borst, heeft hy sijn eygen herte ghestelt in het herte van Mechtildis, om hier mede te kennen te gheven, dat haer herte, 'twelck soo brande, ende blaeckte van liefde tot Godt, de bequaemste plaetse was, daer sijn herte moest opghesloten wesen. *Blos. in append. ad monile Spirit. cap. 14.*

Maivs.

'S menschen liefde heeft haer lust,
Maer beneemt ons' herten rust.

Ghy en sult noyt vreught versinnen,
Niet ghemenghelt met verdriet,
Dan altijdt Godt te beminnen;
Buyten dit, en is't al niet.

Schriftuer.

Ydelheydt der ydelheden, en al-te-mael ydelheydt. Ecc. 1. 'T is al ydelheydt der ydelheden, behalven Godt te beminnen, ende hem alleen te dienen. Th. à Kemp. lib. 1. de 1mit. cap. 1. 'Tis ydelheydt de verganckelijcke rijckdommen te soecken, ende op haer sijne hope te stellen; 'tis oock ydelheydt naer eere te staen, ende sijn-selven te verheffen, 'tis ydelheydt de begheerten des vleeschs te volghen, ende dat te begheeren, om het welcke men daer naer swaerlijck moet ghestraft worden, 'tis ydelheydt, dit teghenwoordigh leven alleen te beminnen, ende niet voorsien het ghene toekomende is. 'Tis ydelheydt te beminnen het ghene met alle haeste voor-by gaet, ende derwaerts sich niet te spoeyen, daer eene eeuwighe vreught is.

Heere ghy hebt ons gheschapen tot u, ende ons herte is ongherust, tot dat het ruste in u. S. August.

Exempel,

*D*En H. Augustinus nae sijne bekeeringhe gantsch verslonden in Godt, spreeckt sijne siele aen met dese woorden: Wat is het dat u behaeght op de wereldt? wat is het dat ghy wilt beminnen? al waer ghy uwe licha-

melijcke sinnen keert, ghy siet den hemel, ende ghy siet de aerde: al wat ghy op d'aerde bemindt, is aerdtsch: ende al wat ghy in dien sichtbaren hemel bemindt, is lichamelijck: Ghy hebt dan langh gheleeft, door verscheyden liefden ghedeylt, ende belemmert, over al ongherust, nerghens gherust: komt tot u-selven; daer en is op d'aerde niet beter als gout, silver, beesten, boomen, ende schoone landauwen. Wat isser in den hemel beter als de sonne, de mane, ende de sterren? dit al te samen is seer goedt, om dat het van Godt seer goedt ghemaeckt is, de schoonheydt des wercks recommandeert u over al den konstenaer: verwondert ghy den bouw, bemindt dan den bouw-meester. O grooten Godt! ghy zijt my aenghenamer, ende liever dan al het ghene dat op der aerden, ende in den hemel is, want ick beminne u boven den hemel, ende de aerde, ende boven al wat in haer is. Ick beminne u mijnen Godt met eene groote liefde, ende begheere u noch meer te beminnen. Gheluckighe, die niet anders en beminnen, niet anders en soecken, niet anders en peysen, als u. Gheluckighe *welckers* hope ghy zijt. Want indien den eenen mensch den anderen met sulcke eene liefde bemindt, dat sy malckanders afwesen niet en konnen verdraghen, met wat liefde moet u eene siele beminnen, die ghy soo bemindt, ende die ghy verlost hebt? *In meditationibus.*

Jvnivs.

Als het schaep nu is gheschoren,
'T is veel lichter als te voren.

Elcke siel heeft haeren last
Daer sy meermael onder swicht,
Doch, die in de liefd' is vast,
Wordt van alle pack verlicht.

Schriftuer.

Komt alle tot my, die belast zijt, ende ick sal u vermaken, Matth. 11. v. 28.

Neemt mijn jock op u, ende ghy sult ruste vinden voor uwe sielen, want mijn jock is sacht, ende mijnen last is licht, v. 30,

Mijne liefde is mijn ghewicht, maer ick worde door de selve ghedreven, al waer ick ghedreven worde. August. in Confess.

Exempel,

*D*En *H. Joannes Damascenus* die verhaelt ons in het leven vanden seer godtvruchtighen, ende doorluchtigen Prince Josaphat, sone vanden Coningh Abenner, hoe dat hy sijns vaders hof ende de wereldt verlatende, ende met sijne koninghlijcke kleederen van buyten verciert, maer van binnen met een scherp hayren kleedt ghewapent, 'twelck hem den godtsalighen Barlaam voor een present hadde gheschoncken, ghekomen is in het huys van eenen armen mensch, alwaer hy sijne koninghlijcke kleederen uyt-gheschudt heeft, ende ghegheven ter liefde Godts aen dien armen huysman. Ende soo hy aldus door de ghebeden van desen, ende van meer andere arme lieden die hulpe des Heeren hadde

ghetracht te verwerven, ende te verwittigen, ende met sijne heylighe ende rechtveerdigh-maeckende gratie, ghelijck als met den mantel der saligheydt, ende salighe blijdtschap hadde bekleedt, alles ter eere, ende ter liefde vanden ghekruysten *JESVS,* verlatende, ende verfoeyende, is ghetrocken naer de woestijne, niet anders nemende met hem, als dit scherp hayren-kleedt vanden godtsaligen Barlaam. Soo groot was de kracht van dat hemelsch, ende goddelijck vyer, daer het herte van desen glorieusen, ende ghelucksalighen Prince mede was ontsteken, dat hy alle de schatten, ende rijckdommen, alle de macht ende pracht, alle de ghenoeghten ende wellusten van dat princelijck leven niet meer en was achtende, als dreck, ende vuyligheydt, overmidts dat hy nu tot het binnenste des herten gheraeckt, ende ghequetst was door de liefde van *JESUS,* roepende met den Coninghlijcke Propheta David *Ps. 41.* Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus. Sitivit anima mea ad Deum fontem vivum, quando veniam, & apparebo ante faciem Dei, &c.

Jvlivs.

Als het hoy wel wordt gheschickt,
'T heeft oock jedt dat ons verquickt.

Alle vleesch en is maer hoy,
(Ghelijck de Prophete spreeckt)
Maer de liefde maeckt het moy,
Als sy daer de handt aen steeckt.

Schriftver.

Alle vleesch is hoy, ende alle heerlijckheydt des menschen is als eene hoy-blomme, het hoy is verdort, ende sijne blomme is af-ghevallen, maer het woordt des Heeren blijft inder eeuwigheydt. 1. Pet. 1. 24.

Exempel,

*D*At alle vleesch niet als hoy en is, het welck verrot, heeft klaerlijck ghesien den salighen Franciscus de Borgia den Vierden, Hertoghe van Gaudia, ende daer naer den Derden Generael der Societeyt *JESU.* Als wanneer hy by orden van den Keyser Carolus den Vijfden vergheselschapten tot Grenaden het lichaem van de overledene Keyserinne Isabella. Ende daer ghekomen zijnde, dede de loode tombe open doen, ende sagh het aensicht van die Princesse, die voor de schoonste van Europa ghehouden wierdt, nu soo verandert, dat sy gheen ghelijckenisse meer en hadde, ende door leelijckheydt de alder-mismaeckste scheen te wesen. Dese veranderinghe van dit verrot lichaem van eene soo schoone Proncesse beweeghde hem soo, dat hy een verfoeyen, ende af-keer kreegh van alle aerdtsche saecken, ende vyerighe begheer-

te tot deughdelijcke ende hemelsche. Wel siende dat op verganckelijcke menschen niet te steunen en is, de welcke heden leven, ende morghen niet en verschijnen, want dat alle vleesch als hoy verdrooght, ende verrot, ende niet en is als aes der wormen. *Ex vita B. Franc. Borg. 1. Octob.*

Avgvstvs.

Den meesten troost is vande boeren,
De vruchten in de schuer te voeren.

Al het gheen' ghy hier sult saeyen
In verdriet, en sonder troost,
Moet de liefd' op't leste maeyen,
Dat sal wesen uwen ooghst.

Schriftver.

De ghene die saeyen met traenen, sullen maeyen met blijdtschap. Ps. 125. v. 5.

Sy ghinghen, ende weenden, uytwerpende hare saeden, maer sy sullen komen met blijdtschap, draghende hare schooven. Ps. 125. v. 6.

Van nu voortaen sal den gheest segghen, dat sy rusten van haren arbeydt, want hare wercken die volghen haer. Apoc. 14. 13.

Exempel,

*W*At vreught, ende troost op 'tleste van haer leven hebben die Godt oprechtelijck hebben bemindt, bewijsen ons de exempelen van verscheyden stervende Heylighen.

1. Als den Coningh David stierf van dorst, ende dat/men hem toe bracht het water uyt de fonteyne van Bethlehem? naer het welcke hy verlanght hadde, en heeft het selve niet willen drincken, maer opghedraghen aen Godt, om te thoonen sijne liefde tot hem.

2. De salighe Eleonora *à S. Spiritu,* die noyt anders als water en dronck, ende nochtans altijdt wat over liet in haren beker, ghevraeght zijnde, waerom sy dat dede? andtwoorde: In dat weynigh water, 'twelck ick niet uyt en drincke, offere ick mijn-selven

gantschelijck op aen Godt segghende: Heere, dit water offere ick u gheerne op, ende soude u gheerne opdraghen alle de rijcken, ende rijckdommen des wereldts, indien sy in mijne macht waren. *Rho. Exemp. virt. lib. 7. c. 7.*

3. Joannes Berchmans bewaerde van al wat-men hem voor-stelde om t'eten altijdt, het welck hy meynde het beste te wesen, voor Godt. *In vita.*

September.

Ick pluck voor u het beste,
Het slecht is voor de reste.

O JESU minnaer soet!
U, is heel mijn ghemoet,
Maer nochtans de schoonste vruchten,
Gheef' ick voor uw' minne-suchten.

Schriftuer.

De oude, ende de nieuwe appelen heb ick voor u bewaert mijnen alderliefsten. Cant. 7. vers. 13.

Dat mijnen beminden kome in sijnen hof, ende dat hy ete de vrucht sijnder appelen. Cant. 5. vers. 1.

Exempel,

*D*En H. Hermannus *alias* Joseph, noch een kleyn kindt wesende, was soo ontsteken met liefde tot het Kindeken *JESUS,* dat, soo wanneer hy eenen appel, oft eenighe andere vruchten hadde bekomen, hy gingh dat in de kercke legghen, voor een seker beeldt, daer het Kindeken *JESVS* gheschildert was tusschen de armen van sijne Moeder. *In vita.*

October.

Proeft vry van dit vat,
Dit is 't kostelijckste nat.

Al is't Gheloof een groote deught,
Al gheeft ons d'Hope volle vreught,
De Liefde is den vroomsten wijn.
Daer de salighe van droncken zijn.

Schriftver.

De wijsheydt heeft wijn gheschoncken, ende hare dienst-maerten uytghesonden, op dat sy souden roepen: Komt, ende drinckt den wijn die ick u l. gheschoncken hebbe. Prov. 9. v. 6.

Ick sal u eenen beker gheven met den alderkostelijcksten wijn. Cant. 8. v. 2.

Dit is te segghen, ghelijck *Cassiodorus* dat verklaert: *Ick sal u thoonen met wat eene groote liefde ick u beminne, ick sal uwen dorst laven met den wijn der liefde.*

Wie sal my gheven, roept den selven Cassiodorus *Tract. de amicit.* dat ick van desen beker der liefde magh droncken worden.

Jck hebbe den wijn ghedroncken, comt alderliefste, ende wordt droncke. Cant. 5 1. andere lesen *wordt droncke van liefde.*

Och hoe kostelijck, Heere, is uwen beker, die droncke maeckt. Ps. 21 5.

Ghy sult se leyden tot de fonteynen de levende wateren. Apoc. 3. 17. Ende sy sullen droncke worden vande overvloedigheydt uw's huys, Psal. 35. 9.

Exempel,

*D*E Apostelen op den Sinxendagh den H. Gheest ontfanghen hebbende, waren soo ontsteken door den brandt van de goddelijcke liefde, dat sy schenen als droncken te wesen; ende de Joden haer beschimpende, seyden: siet dese zijn vol van den moste; maer Petrus opheffende sijne stemme, heeft ghethoont dat sy niet droncken en waren van eenighen wijn, oft moste; aenghesien dat het noch soo vroegh was, maer dat sy vervult waren met den Gheest Godts, ende den wijn van de goddelijcke liefde. *Act. 2. v. 13.*

November.

Schoon den Os gaet nae sijn lijden.
'Tspel nochtans doet hem verblijden.

Een ghemoedt dat Godt bemindt,
En vreest noch doodt, noch pijn, noch smert,
Want het alles in Godt vindt,
Wat verheughen kan het hert.

Schriftver.

S. Bernardus serm. 43. in Cant. De kracht vande liefde overwindt alle moeyelijckheydt, ende bitterheydt, want, de liefde is sterck, ghelijck als de doodt.

Exempel,

*T*Ot Roomen het lijden van de HH. Martelaren Eustachius ende Theopistes sijn huysvrouwe, met hunne twee sonen Agapius ende Theopistus, die onder den Keyser Hadrianus tot de wilde dieren veroordeelt zijn; maer soo sy door Godts hulpe, van die niet ghehinderten zijn.

December.

Het beghin van't Jaer is kouw,
En het eynd' is even rouw.

Elck Jaer en is anders niet
Dan pijn, droefheydt, en verdriet,
Maer 't eerst', en 'tleste van het jaer
Maeckt liefde licht, al is het swaer.

Schriftver.

Ick ben vervult met troost; ick ben overvloedigh met blijdtschappen in alle onse tribulatien. 2. Corinth. 7. v. 4.

Den wegh vanden hemel is engh aen den ghenen die werckt, maer is breedt aen den ghenen die bemindt. Aug. in Ps. 30.

De waerachtighe liefde maeckt altemael licht 'tghene swaer ende lastigh is, de liefde en wordt noyt vermoeyt door de swarigheydt. Idiota de divin. amore cap. 13.

Om dat de liefde sterck is als de doodt, sy overwint de bitterheydt van alle swarigheden.Bern. serm. 43. in Cant.

Exempel,

*D*Ien grooten Apostel van Indien ende Japonien den H. Franciscus Xaverius seer edel van stamme, kloeck van verstandt, groot van ghemoet, nu uyt de ydelheydt des wereldts ghetrocken door den H. Ignatius, dienende de siecken in het groot gasthuys van Venetien, vont groote swarigheydt ende ghevoelde eenen grooten af-keer van de nature in het dienen van eenen den welcken half rot was, vol van sweeren ende apostuymen:

maer de liefde heeft desen af-keer overwonnen, ende licht ghemaeckt het welcke soo swaer aen de natuer scheen te wesen, als wanneer hy de nature overwinnende, met eene onghehoorde kloeckmoedigheydt sy-selven ghesmeten heeft op de wonden van desen siecken, ende met sijnen mondt uytghesoghen heeft het etter, ende de vuyligheydt van dese stinckende apostuymen: naer welcke victorie van de liefde ghevolght is eene inwendighe soetigheydt, ende blijdtschap in het dienen van dusdanighe siecken, ende hem altijdt licht gheweest is, het welcke van te voren soo swaer scheen te wesen. Soo dat-men in desen Heylighen ghesien heeft, dat de waerachtighe liefde al-te-mael licht maeckt. *Turselinus in vita S. Xaverij.*

Pvre liefde vande minnende siele vanden heylighen Franciscvs Xaverivs.

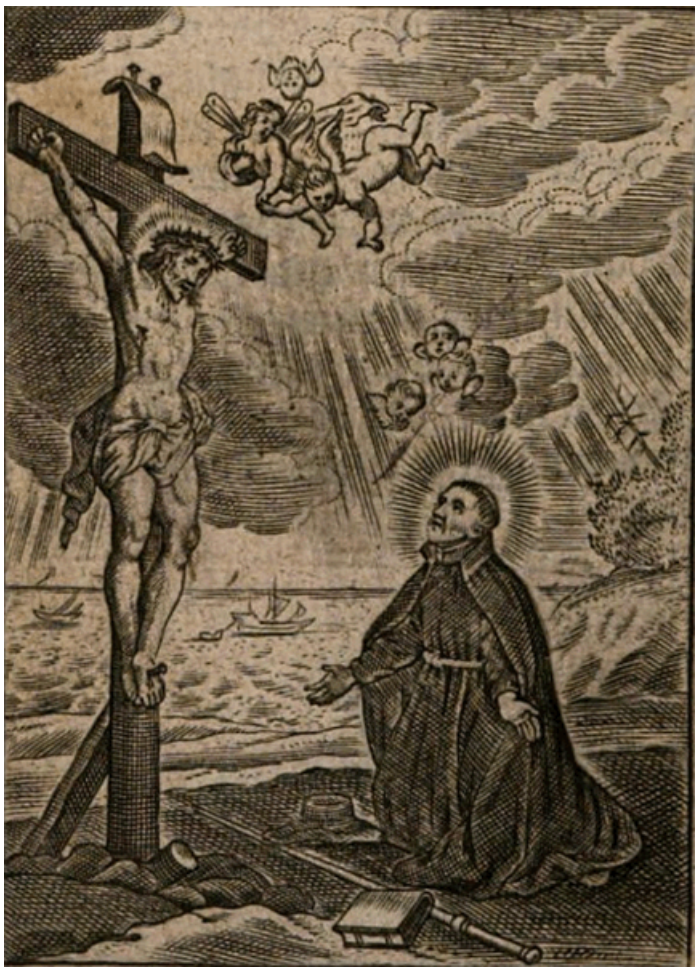

O Godt! die ick soo seer bemin
Uyt gantscher siel, uyt hert en sin!
Niet om dat ick soud' saligh zijn,
Oft wel ontgaen de helsche pijn:

Maer reden is, van mijnen brandt,
Die bitter naghels in u handt,
En al die menigh druppels bloedt:
Alleen onsteken mijn ghemoedt.
Dat ghy voor my een sondaer groot,
Hebt willen lijden sulck een doodt,
Sulck een schande, pijn, en smert:
Ontsteken Godt! alleen mijn hert.
Voor eenen sondaer, voor een mensch?
Dat ghy, ô Godt! hebt sulck een wensch?
Van willen sterven duysent keer:
Daerom bemint mijn hert u Heer.
Sal ick u niet beminnen dan?
O JESU soet! soo veel ick kan?
Niet om u hemelsch grooten loon,
Is dat ick u mijn liefde thoon,
En niet uyt vrees' van't helsche vyer:
Maer u wil ick beminnen hier:
Dat ghy mijn Godt, en Koningh zijt,
Sal u beminnen, t'allen tijdt. Amen.

Minnende siele-klacht tot het kindeken Iesvs.

IESVS

ALs ick in dit duyster woudt,
Door het groen-ghebladert hout,

Met mijn sinnen op en neer.
Dwaligh wandel gins en weer;
Ach! hoe menigh diepe sucht,
Wt dit vlammigh borstje vlucht!
IESV oorsaeck van dit vyer,
Dat mijn sieltje, dat my hier
Soo ontvonckt het inghewant,
Dat ick leef in desen brandt,
Als den Salamander doet,
Die door vlammen wordt ghevoet.
IESU oorsaeck van dees min,
IESV tot u hert en sin,
IESU tot u nacht en dagh
Schiet ick suchtjens, stuer' ick clagh.
Oock mijn tongh is soo ghewent,
Dat sy niet als IESVM kent,
Iae de bosjens allegaer,
IESU, IESU roepen naer;
En dat kleyn, dat lichte goet,
Dat hier springht, hier singht soo soet
Op dees tackjens hoogh en neer,
Pijpen IESV soeten Heer.
Soeter is dit soete Kindt,
Als het soetste dat-men vindt;
Soeter als de versche wey,
Soeter als den malvesey,

Soeter als het Manna was,
Soeter als den hypocras,
Soeter als de vlieghen zijn,
Soeter als den Spaenschen wijn,
Soeter als de rijpe druyf,
Soeter als de tortel-duyf;
Soeter is oock in sijn tael,
Als de soete nachtegael;
Soet van woorden, soet van praet,
Soet van wesen, van ghelaet,
Soet van wincken, soet van lagh,
Soet in't weenen, soet van klagh,
Somtijdts stoockt hy lieve pijn,
Somtijdts gheeft hy medicijn,
Somtijdts quetst hy tot het hert,
Somtijdts hy versoet de smert,
Somtijdts is sijn woordt wat straf,
Somtijdts gaet hem soetjens af,
Maer, ô JESV! wat ghy doet,
Altijdt blijft ghy suycker-soet,
Altijdt suycker sonder gal,
Altijdt honigh over-al.
Jae als-men maer eens u siet,
Oft-men minnen wilt oft niet,
Schiet een ooghje door't verstandt,
Nieuwe hitte, nieuwen brandt.

Wie is nu die seydt aen mijn,
Datter maer dry gracij zijn?
Al wat in mijn JESV leeft.
Meer als duysent gracij' heeft;
Oock en word' ick niet versaet,
Door dit smeecken, en ghepraet,
Door dit segghen, en gheklap,
Door dit roepen, en ghesnap,
Door dit swieren ghins en weer,
Door dit loopen op en neer,
Maer daer ick jedt vind' bequaem,
JESV dijnen soeten naem,
JESV schrijf ick om end' om,
Daer ick met mijn penne kom.
En als my den slaep verwindt,
Komt voor my dat soete Kindt;
JESUS is in mijn ghedacht,
'Tzy by daghen, 'tzy by nacht,
JESUM sien ick voor my gaen,
JESVM sien ick voor my staen.
'Tis een week', oft twee gheleén,
Dat ick hier quam henen treén,
Al waer staet dees eycken boom,
Die belommert desen stroom,
Die belommert 'twater hier,
Wt-ghespreydt aen dees' revier.

Flux greep ick jedt in de handt,
Dat daer lagh vast aen de kandt,
En ick schreef wel diep daer in,
Iesus is dien ick bemin.
Naer dat ick dit hadd' ghedaen,
Soo veel als daer letters staen,
Soo veel kusjens met een kracht,
Druckten ick uyt al mijn' macht.
En soo hebb' ick wat mijn' lust
Aen dit groene hout gheblust;
Boomtje (seyd' ick) wast met vré,
Soo ghy wast, dees letters mé
Sullen wassen meer en meer,
Tot de glorij vanden Heer.
Boomtje, soo u jemandt vraeght,
Wat ghy hier voor letters draeght;
Seght; In dien ghy't wel besiet,
Letters (vriendtje) draegh' ick niet.
Wonden vindt ghy hier in't hout,
Wonden die van louter gout,
Nu vol blijdtschap, nu vol smert,
Mijne siele draeght in't hert.
Dit is siel u eerst beghin,
Dit is siel u leste min.

BESLVYT.
Hy is vvijs, die mijdt de ſonden,
En met Godt heel vvort verbonden
Hy is vvijs, die Godt bemint.
En, hem naer vermoghen dint.
Hy is vvijs, die met ghepeyſen
Van de vverelt vvat gaet reyſen:
En, met vvel-bedachten ſin,
Klimt den hooghen hemel in.

Beslvyt.

Hy is vvijs, die mijdt de sonden,
En met Godt heel vvort verbonden
Hy is vvijs, die Godt bemint.
En, hem naer vermoghen dint.
Hy is vvijs, die met ghepeysen
Van de vverelt vvat gaet reysen:
En, met vvel-bedachten sin,
Klimt den hooghen hemel in.

Superiorum permissu.

Vidit & approbavit J. de Capua, Can. & lib. Cens. Antv.